

Miejsce
na naklejkę
z kodem szkoły

dysleksja

MKL-R2A1P-052

EGZAMIN MATURALNY Z JĘZYKA ŁACIŃSKIEGO I KULTURY ANTYCZNEJ

Arkusz II

POZIOM ROZSZERZONY

Czas pracy 150 minut

ARKUSZ II

MAJ
ROK 2005

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 8 stron. Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
3. Nie używaj korektora.
4. Błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
5. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie.
6. Podczas egzaminu możesz korzystać ze słownika łacińsko-polskiego oraz atlasu historycznego.
7. Wypełnij tę część karty odpowiedzi, którą koduje zdający. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.
8. Na karcie odpowiedzi wpisz swoją datę urodzenia i PESEL. Zamaluj pola odpowiadające cyfrom numeru PESEL. Błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz właściwe.

Za rozwiązanie
wszystkich zadań
można otrzymać
łącznie
70 punktów

Życzymy powodzenia!

Wypełnia zdający przed
rozpoczęciem pracy

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

PESEL ZDAJĄCEGO

tylko
OKE Kraków,
OKE Wrocław

--	--	--

KOD
ZDAJĄCEGO

Część I – TEST LEKSYKALNO – GRAMATYCZNY

W zadaniach od 2. do 7. zakreśl jedną poprawną możliwość (A, B, C, D) uzupełnienia zdań:

Zadanie 2. (1 pkt)

Duces copias educunt.

- A. silentio
- B. silentium
- C. ad silentium
- D. silentii

Zadanie 3. (1 pkt)

Epaminondas studiosus fuit.....

- A. audiendi
- B. audiendo
- C. ad audiendum
- D. audienda

Zadanie 4. (1 pkt)

Dux Parthorum vulnus accepitinteriit.

- A. eisque
- B. eoque
- C. eamque
- D. idque

Zadanie 5. (1 pkt)

Ex Nestoris linguadulcior fluebat oratio.

- A. mel
- B. mellis
- C. melle
- D. melles

Zadanie 6. (1 pkt)

Opulenti Romani filios suos mittebant.

- A. Athenis
- B. Athenas
- C. Athenae
- D. Athenarum

Zadanie 7. (1 pkt)

Inter duces Miltiades insignis fuit.

- A. prudentiam
- B. prudentia
- C. prudentiae
- D. prudentias

Zadanie 8. (5 pkt)

Uzupełnij poniższą tabelę, przyporządkowując kolejnym zdaniom podrzędnym (1., 2., 3., 4., 5.) nazwy określające ich typ (A, B, C, itd.)

1. Themistocles a patre exheredatus est, quod rem familiarem neglegebat.
2. Quamquam animus meminisse horret luctuque refugit, incipiam.
3. Tanta subito tranquillitas exstitit, ut se ex loco commovere naves non possent.
4. Hannibal venenum sumpsit, ne vivus in Romanorum potestatem veniret.
5. Consul imperavit, ne milites ordines suos relinquerent.

- A. Zdanie dopełnieniowe.
- B. Zdanie skutkowe.
- C. Zdanie celowe.
- D. Zdanie podmiotowe.
- E. Zdanie przyczynowe.
- F. Zdanie warunkowe.
- G. Zdanie przyzwalające.

Numer zdania	Litera oznaczająca typ zdania
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

W zadaniach od 9. do 12. zakreśl jedną możliwość (A, B, C, D) poprawnego uzupełnienia zdania tak, aby zachować znaczenie zdania wyjściowego.

Zadanie 9. (1 pkt)

Nos facere debemus, quod parentes imperant.

Nobis, quod parentes imperant,

- A. facti sumus
- B. faciendum est
- C. facturi sumus
- D. fecere

Zadanie 10. (1 pkt)

Graeci Troiam per insidias occupavere.

Legimus Graecos Troiam per insidias

- A. occupare
- B. occupati sunt
- C. occupavisse
- D. occupant

Zadanie 11. (1 pkt)

Is medicus filiam meam curabat.

Mea filia.....

- A. ab eo medico curata erat
- B. eo medico curanda est
- C. ab eo medico curabatur
- D. eum medicum curabat

Zadanie 12. (1 pkt)

Luna interdum cornus formam habet.

Lunae interdum cornus forma.....

- A. erat
- B. fuisse
- C. est
- D. sit

Część II – ROZUMIENIE TEKSTU CZYTANEGO**Przeczytaj poniższy tekst.**Cornelius Nepos, *Vita Alcibiadis*, 9, 1 – 4

At Alcibiades, victis Atheniensibus non satis tuta eadem loca sibi arbitrans, penitus in Thraciam se supra Propontidem abdidit, sperans ibi facillime suam fortunam occuli posse. Falso. Nam Thraces, postquam eum cum magna pecunia venisse senserunt, insidias fecerunt; qui ea quae apportarat abstulerunt, ipsum capere non potuerunt. Ille cernens nullum locum sibi tutum in Graecia propter potentiam Lacedaemoniorum ad Pharnabazum in Asiam transiit, quem quidem adeo sua cepit humanitate, ut eum nemo in amicitia antecederet. Namque ei Grynium dederat, in Phrygia castrum, ex quo quinquagena talenta vectigalis capiebat. Qua fortuna Alcibiades non erat contentus neque Athenas victas Lacedaemoniis servire poterat pati. Itaque ad patriam liberandam omni ferebatur cogitatione.

Zadanie 13. (10 pkt)

Na podstawie informacji zawartych w tekście zdecyduj, czy podane zdanie jest zgodne (V), czy niezgodne (F) z treścią tekstu. Zakreśl właściwą odpowiedź.

1. Alcybiades zbiegł do Tracji, aby ocalić majątek.	V	F
2. Trakowie nie byli zainteresowani majątkiem Alcybiadesa.	V	F
3. Uciekł z Tracji do Farnabazosa, który darzył go przyjaźnią.	V	F
4. Alcybiades otrzymał miasto Grynium, które przynosiło mu dochody.	V	F
5. Zadowolony ze swego losu Alcybiades pogodził się z klęską Aten.	V	F

W zadaniach od 14. do 18. zakreśl to znaczenie słowa spośród czterech możliwych (A, B, C, D), w jakim wystąpiło ono w tekście.

Zadanie 14. (1 pkt)

penitus...

- A. głęboko
- B. daleko
- C. dokładnie
- D. mocno

Zadanie 15. (1 pkt)

cerno, cernere, crevi, cretum

- A. odróżniać
- B. postanowić
- C. spostrzegać
- D. walczyć

Zadanie 16. (1 pkt)

humanitas, humanitatis

- A. ogłada
- B. przyjaźń
- C. ludzkość
- D. życzliwość

Zadanie 17. (1 pkt)

patior, pati, passus sum

- A. cierpieć
- B. pozwolić
- C. znosić
- D. dopuszczać

Zadanie 18. (1 pkt)
cogitatio, cogitationis

- A. myślenie
- B. wynalazek
- C. wyobrażenie
- D. zamiar

Część III – PRZEKŁAD TEKSTU**Zadanie 19. (40 pkt)**

Dokonaj przekładu na język polski jednego z dwóch podanych niżej fragmentów dzieł autorów klasycznych.

Tekst nr 1

M.Tullius Cicero, *De amicitia*, 62 – 64

Sunt igitur firmi et stabiles et constantes eligendi; cuius generis est magna penuria. Et iudicare difficile est sane nisi expertum; experiendum autem est in ipsa amicitia. Ita praecurrit amicitia iudicium tollitque experiendi potestatem.(...) Sin vero erunt aliqui reperti qui pecuniam praefere amicitiae sordidum existiment, ubi eos inveniemus, qui honores, magistratus, imperia, potestates, opes amicitiae non anteponant, ut, cum ex altera parte proposita haec sint, ex altera ius amicitiae, non multo illa malint? Imbecilla enim est natura ad contemnendam potentiam; quam etiamsi neglecta amicitia consecuti sint, obscuratum iri arbitrantur, quia non sine magna causa sit neglecta amicitia. Itaque verae amicitiae difficillime reperiuntur in iis, qui in honoribus reque publica versantur; ubi enim istum invenias qui honorem amici anteponat suo? (...) Quamquam Ennius recte: *Amicus certus in re incerta cernitur*, tamen haec duo levitatis et infirmitatis plerosque convincunt, aut si in bonis rebus contemnunt aut in malis deserunt.

Ennius – poeta rzymski

Tekst nr 2

T.Livius, *Ab Urbe condita*, I 7, 3 – 7

[Romulus] sacra diis Albano ritu, Graeco Herculi facit. Herculem in ea loca Geryone interempto boves mira specie abegisse memorant, ac prope Tiberim fluvium, qua prae se armentum agens nando traiecerat, loco herbido, ut quiete et pabulo laeto reficeret boves, et ipsum fessum via procubuisse. Ibi cum eum cibo vinoque gravatum sopor oppressisset, pastor accola eius loci, nomine Cacus, ferox viribus, captus pulchritudine bovum cum avertere eam praedam vellet, aversos boves eximium quemque pulchritudine caudis in speluncam traxit. Hercules ad primam auroram somno excitus cum gregem perlustrasset oculis et partem abesse numero sensisset, perguit ad proximam speluncam, si forte eo vestigia ferrent. Quae ubi omnia foras versa vidit, confusus atque incertus animi ex loco infesto agere porro armentum ocepit. Inde cum actae boves quaedam ad desiderium relictarum mugissent, reddita inclusarum ex spelunca bovum vox Herculem convertit. Quem cum vadentem ad speluncam Cacus vi prohibere conatus esset, ictus clava fidem pastorum nequiquam invocans morte occubuit.

Albanus, a, um – należący do Alba Longa, albański

Geryon, Geryonis – olbrzym o trzech głowach, właściciel stada wołów

Cacus, Caci – syn Wulkana, zamieszkiwał grotę pod Awentynem

Hercules, is – odpowiednik greckiego Heraklesa, syn Zeusa i Alkmeny

BRUDNOPIS (nie podlega ocenie)